

Møtedato: 30. oktober 2024

Vår ref.:
2021/1881-15

Saksbehandler:
Rolandsen

Dato:
23.10.2024

Styresak 131-2024

Universitetssykehuset Nord-Norge HF, Åsgård - rokadebygg - omgjøring til permanent sengebygg

Forslag til vedtak

Styret i Helse Nord RHF inviteres til å fatte følgende vedtak:

1. Styret i Helse Nord RHF godkjenner at plan for rokadebygg til fremtidige byggeprosjekt ved Universitetssykehuset Nord-Norge HF, Åsgård (115 mill. kroner) omdisponeres til realisering av permanent sengebygg med to sengeposter.
2. Styret godkjenner omdisponering av 85 mill. kroner av resterende ramme for ekstraordinære vedlikeholdsinvesteringer på 190 mill. kroner på Universitetssykehuset Nord-Norge HF, Åsgård, til fullfinansiering av permanent sengebygg, med to sengeposter.
3. Styret vedtar investeringsramme for sengebygg på 200 mill. kroner (115+85 mill. kr).
4. Styret vedtar at restramme til ekstraordinært vedlikehold på 190 mill. kroner i størst mulig utstrekning går til oppgradering av bygg som skal bestå etter nybyggfase.

Bodø, 23. oktober 2024

Marit Lind
administrerende direktør

Formål

Formålet med saken er å få styrets godkjenning til å:

1. Omfordele ytterligere 85 mill. kroner av vedlikeholdsinvesteringene som er planlagt ved Universitetssykehuset Nord-Norge (UNN), Åsgård til å realisere et permanent bygg, samt langsiktig rehabilitering av bygg 3, tilsvarende behovet i «byggetrinn 3» av langsiktig plan for Åsgård.
2. Omdisponere investeringsmidler fra planlagt rokadebygg til permanent sengebygg.

Byggetrinn 3 er opprinnelig planlagt for to sengeposter i plan 1, og felles senterfunksjon/ poliklinikker/kontorer i plan 2.

Rokadebygget er planlagt plassert *innenfor* tomtearealet til byggetrinn 3, og ville måtte rives før realisering av langsiktig løsning.

Bakgrunn

Styret i Helse Nord RHF har behandlet saken om vedlikeholdsinvesteringer ved Universitetssykehuset Nord-Norge, Åsgård i *styresak 12-2024 Universitetssykehuset Nord-Norge, Åsgård – disponering av vedlikeholdsramme og etablering av rokadeareal* (styremøte 7. februar 2024), samt *styresak 46-2024 Disponering av midler til nødvendig vedlikehold* (styresak 21. mars 2024). Vedtak i sakene følger i vedlegg 1.

I tråd med styrets kommentarer, er UNN gitt i oppdrag å oppdatere konseptrapport for nybygg psykisk helse og rus, Tromsø, med sikte på eventuell lånesøknad¹ for snarlig realisering av alle byggetrinn ved Åsgård. Saken planlegges behandlet i styrene i UNN 29. oktober 2024 og Helse Nord RHF 27. november 2024.

Prosess

Med bakgrunn i styrets vedtak har UNN iverksatt planlegging av et modulbygg med to sengeposter ved Åsgård for å avlaste en akutt situasjon og lette rokade (heretter rokadebygg) ved oppstart av nybygg. Planen forutsetter at bygg 6 rives før oppstart av første byggetrinn.

I utredningsfasen er det konkludert at moduler ikke er kostnadsreduserende når det gjelder kravene til psykiatriske sengeposter. Krav til robusthet, korridorbredder og himlinghøyder er lite forenlig med industriell modulproduksjon. Byggeriene må derfor tilpasses, med påfølgende økning i kostnader. Etter flere runder med kostnadskutt der kvaliteter er kuttet under forutsetning om midlertidig drift i om lag ti år, er det skissert en ramme på om lag 150 mill. kroner for det midlertidige rokade-/sengebygget.

Parallelt med prosjektering av rokadebygget, har Sykehusbygg revidert konseptfasen for nybygg, og utarbeidet et addendum² som oppsummerer endringer og anbefalinger for gjennomføring av nybyggprosjektet. Fra rapporten siteres vurdering av rokadebygg: *Prosjektet har i perioden kartlagt konsekvenser av dette midlertidige rokadebygget og anbefaler av hensyn til miljø og bærekraft at dette settes opp som et permanent bygg. Parallelt med planleggingen av rokadebygget pågår det en betydelig oppgradering av eksisterende bygg 3, som strakstiltak for å kunne drive døgnvirksomhet forsvarlig i påvente av PHR-utbyggingen. Prosjektet anbefaler å beholde bygg 3 permanent for god utnyttelse av investeringer, miljøhensyn og bedre oppfyllelse av vernekrav.*

¹ Frist for søknad om nye lån er innen 15. desember hvert år

² Tilsvarende addendum ble utarbeidet ved oppdatering av konseptet for Nye UNN Narvik, før lånesøknad ble sendt

UNN konkluderer med at rokadebygget sammen med et oppgradert bygg 3 erstatter byggetrinn 3 av nybyggprosjektet på en utmerket måte. Dette støttes av medvirkningsprosessen i Psykisk helse- og rusklinikken (PHRK). Et nedskalert sengebygg må justeres noe, blant annet må ariet anlegges noe større for å ivareta en permanent funksjon. Både rokadebyggprosjektet og konseptfaseprosjektet har vurdert kostnaden for sengebygget til ca. 200 mill. kroner hvis dette skal være permanent. Sengebygget er prosjektert og føres opp med samme antall senger som i planlagt rokadebygg, to sengeposter med ti senger i hver post.

Fremdrift

Midlertidig rokadebygg var opprinnelig tenkt bygget med industrielle moduler for optimal gjennomføringshastighet, med tidshorisont 12 til 15 måneder, dvs. ferdigstilling etter sommeren 2025.

Uavhengig av valg av løsning, må et rokadebygg ha samme visuelle uttrykk som nybyggprosjektet. Arbeidet med tilpasning mot konseptfasens nybyggprosjekt planlegges gjennomført i oktober/november med forventet utlysning i årsskiftet 2024/2025.

Endring av prosjektfokus fra midlertidig bygg til permanent bygg, krever noe omstrukturering av konkurransedokumenter, og lett omprosjektering fra arkitekt for å sikre kvaliteter som består i et lengre perspektiv.

Byggetid for rokadesengebygg er forventet å ta 18 måneder, slik at ibruktakelse kan skje i Q4 2026. Dette innebærer en reell forlengelse av prosjektet med 12 måneder sett opp mot opprinnelig antatt framdrift med moduler. Framdriftsplanen er drøftet med klinikkledelsen i PHRK, som finner den akseptabel i forhold til klinisk drift.

Kostnadsberegning for alternativene

Budsjett for midlertidig rokadebygg er 115 mill. kroner.

I prosess med design av permanent bygg (sengebygg), er det tatt utgangspunkt i utkastene nærmest mulig opprinnelig konsept. Dette for å ivareta pasientbehandling, sikkerhet og arbeidsmiljø på en noe bedre måte enn de strammeste og nedskalerte konseptene. Kalkyle for sengebygg viser prosjektkostnad (P50³) på 153 mill. kroner og total kostnadsramme (P85⁴) inkl. prisstigning, på 197 mill. kroner. Avskrivningskostnad er 7,4 mill. kroner/år.

Kalkyle for opprinnelig konsept byggetrinn 3, var hhv. (P50) 365 mill. kroner og (P85) 435 mill. kroner.

Dette betyr at samlet kalkyle, inkl. bygging og riving av midlertidig rokadebygg i tråd med opprinnelig konsept for byggetrinn 3, er ca. 530 mill. kroner. Permanent rokadebygg samt gjenbruk av bygg 3 istf. riving, som alternativ for byggetrinn 3 innebærer en samlet besparelse på ca. 330 mill. kroner.

Sammenheng med økonomisk langtidsplan

Det er vedtatt 115 mill. kroner til rokadebygg og 270 mill. kroner til nødvendig vedlikehold av eksisterende bygningsmasse, til sammen 390 mill. kroner for perioden 2024-2026.

³ P50: 50% sannsynlig at endelig kostnad er innenfor planlagt ramme

⁴ P85: 85% sannsynlig at endelig kostnad er innenfor planlagt ramme, og 15% sannsynlig at den blir høyere

Ved å omdisponere 85 mill. kroner fra vedlikehold til sengebygg vil det gjenstå 185 mill. kroner til pågående vedlikehold. Dette er 25 mill. kroner mer til vedlikehold enn tidligere godkjente omdisponering i *styresak 12-2024*.

Gjenstående vedlikeholdsmidler må i størst mulig grad benyttes i bygg som skal bevares, og til å redusere driftsrisiko i bygg med kritisk funksjon. Det viktigste risikoreducerende tiltak som for restlevetiden av bygningsmassen er å gå videre med nybyggprosjektet og langsiktige løsninger, for dermed redusere antatt restlevetid for bygg som er i dårlig forfatning.

Samlet oversikt over plan for kortsiktige og langsiktige investeringer ved UNN Åsgård, samt konseptfaserapport (2023), fremgår av vedlegg 2.

Begrunnelse for anbefaling

Når det viser seg å være tilnærmet samme kostnad for realisering av rokadebygg som permanent bygg, er tilrådingen å redusere omfanget av kortsiktig vedlikehold, og realisere et permanent sengebygg til bruk i rokadeøyemed for byggetrinn 1 og 2.

Det er allerede avsatt midler til vedlikehold av bygg 3. Ved å tenke langsiktig løsning for bygg 3, vil det bli en fullgod løsning i stedet for planlagt byggetrinn 3.

Byggetrinn 3 er opprinnelig planlagt for to sengeposter i plan 1 og felles senterfunksjon/ poliklinikker/kontorer på plan 2. Rokadebygg er planlagt plassert innenfor tomtearealet til byggetrinn 3, og vil inneholde to sengeposter på terreng. I ny løsning vil senterfunksjoner, poliklinikk og kontorer bli lagt til bygg 3. Bevaring av bygg 3 medfører flere gevinster:

- Kontinuerlig drift i bygg 3 under hele fasen
- Redusert areal for nybygg
- Miljøgevinst og bedre oppfyllelse av vernekrav
- Bevaring av eksisterende bygningsmiljø rundt hage
- Eliminering av rivekostnader for bygg 3
- God utnyttelse av investeringer i bygg 3
- Bedre løsning for rokade og redusert ulempe for drift og pasienter under utbygging
- Permanent rokadebygg samt gjenbruk av bygg 3 til erstatning for byggetrinn 3 innebærer en samlet besparelse på 330 mill. kroner.

Medvirkning

Plan for rokadebygg har vært gjenstand for betydelig medvirkning i klinikken med deltakelse fra tillitsvalgte, ledere og vernetjeneste. Nye tegninger skal godkjennes av styringsgruppen før utlysning av konkurranse. Styresaken er gjenstand for vanlig drøfting blant tillitsvalgte og vernetjeneste i UNN. Forslaget om å endre plan fra rokadebygg til sengebygg+rehabilitering bygg 3 har fått tilslutning hos foretakstillitsvalgte i UNN.

Konserntillitsvalgte og -verneombud ble muntlig orientert i møte 15. oktober 2024.

Administrerende direktørs vurdering

Adm. direktør anser forslaget om permanent sengebygg kombinert med gjenbruk av bygg 3, å være en bedre løsning med vesentlige gevinster på flere områder. Løsningen gir den beste utnyttelsen av begrensede investeringsmidler.

Reduksjon av midler til akutt vedlikehold kan gi noe økt risiko for uforutsette hendelser på noen områder. Adm. direktør legger til grunn at gjenværende ramme til vedlikehold på 185 mill. kroner i stor grad vil bidra til risikoreducerende tiltak, og mener at fordelene med en

langsiktig besparelse på ca 330 mill. kroner må veie tyngst, også i lys av en lengre gjennomføringsperiode.

Adm. direktør anbefaler derfor at 85 mill. kroner av rammen for ekstraordinært vedlikehold omdisponeres slik at planlagt rokadebygg erstattes med permanent sengebygg, samt at bygg 3 får komplett renovering for å huse senterfunksjoner, poliklinikk og kontorer.

Omdisponeringen gjør at byggetrinn 3 for den langsiktige utviklingen for UNN Åsgård faller bort.

Adm. direktør kommer tilbake til styret 27. november 2024 med egen sak med oppdatert konseptrapport og eventuell lånesøknad for iverksetting av langsiktig plan for Åsgård.

Vedlegg:

1. Vedtak i styresak 12-2024 og 46-2024
2. Investeringsmidler for Åsgård, jf. styresak 90-2024

Vedlegg 1

Sak 12-2024 Universitetssykehuset Nord-Norge, Åsgård – disponering av vedlikeholdsramme og etablering av rokaideareal - vedtak

1. Styret godkjenner omdisponering av 115 mill. kroner av planlagte vedlikeholdsmidler i hovedsak i bygg 4, 5, og 6. Rammen omdisponeres til etablering av modulbygg med to sengeposter ved UNN Åsgård.
2. Styret i Helse Nord RHF godkjenner gjennomføring av vedlikehold av bygg 1, 2, 3, 7, 8, 9, 10, 11 og 14 på Åsgård innenfor en ramme på 160 mill. kroner, for å redusere driftsrisikoen frem til nybygg kan realiseres.
3. Styret ber adm. direktør komme tilbake med anbefaling av disponering av planlagte investeringsmidler på 50 mill. kroner innenfor psykisk helse, ved rullering av økonomisk langtidsplan i juni 2024.
4. Styret ber adm. direktør komme tilbake med en nærmere orientering om plan for disponering av samlet sengekapasitet ved UNN Åsgård, inklusive tilhørende driftskostnader.
5. Styret ser behov for fortgang i etablering av nybygg for UNN Åsgård, og ser modulbygg som et viktig ledd i forberedelsene. Styret ber om at forslag til tidsplan for lånesøknad kommer i forbindelse med behandling av økonomisk langtidsplan og langsiktig investeringsplan i juni 2024.

Sak 46-2024 Disponering av midler til nødvendig vedlikehold - vedtak

1. Styret i Helse Nord RHF vedtar disponering av ekstra bevilgning på 200 mill. kroner til nødvendig vedlikehold basert på risikovurdering. Midlene fordeles med 115 mill. kroner til UNN Åsgård og 85 mill. kroner til utbedring av medisinsk utstyr knyttet til teknisk infrastruktur der risiko for angrep er stor og bør reduseres raskt.
2. Styret gir adm. direktør fullmakt til beslutning om fordeling av rammen på 85 mill. kroner, og bes gjennom tertialrapporteringen orientere styret om hvordan rammen er disponert for å redusere teknisk gjeld i helseforetakene.
3. Styret ber adm. direktør, etter tett samarbeid med UNN HF, komme tilbake med egen sak om hvordan vedlikeholdsmidlene på 115 mill. kroner til UNN Åsgård best kan prioriteres for å forbedre pasienttilbudet i sikre og adekvate lokaler.
4. Investeringsmidlene som er avsatt i sak 87-2023 Økonomisk langtidsplan 2024-2027 inkl. rullering av investeringsplan 2024-2031 anvendes til umiddelbare tiltak knyttet til sikkerhetspsykiatri. Forslag til prioritering legges frem i styremøte i mai 2024.
5. Styret presiserer at disponering av ekstra bevilgning ikke endrer tidligere prioriteringer av realisering av nybygg psykisk helse og rus UNN Åsgård, jf. konseptrapport.

Vedlegg 2

Sammenheng med økonomisk langtidsplan, styresak 90-2024

Investeringsplan 2024-2032 (mill. kr.)	KORT SIKT			FORUTSETTER LÅNEFINANSIERING						SUM
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	
Økonomisk langtidsplan UNN PHV				50	700	700	300	150		1900
Ekstraordinært vedlikehold/rokadebygg	Sak									
Bevilgning ex. ord. Vedlikehold	12-2024	50	125	100						275
Engangsbevilgning 200", hvorav 115 til Åsgård	46-2024	115								
Endring - omdisponering til rokadebygg			-115							-115
Rokadebygg - vedtatt			115							115
										0
Endring fra vedlikehold	Okt 24	-85								-85
Flytting fra vedl. -> rokadebygg	Okt 24		85							0
										0
UNN PH vedlikehold										0
Til sammen		80	210	100	50	700	700	300	150	0
Sum 2024-2026		390								
Sum vedlikehold		80	10	100						190
Sengebygg + rehabilitering Bygg 3 ---> erstatter byggetrinn 3			200							200
Sum investeringsramme Åsgård 2024-2026,		390								390

Relevante andre poster	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	SUM
Usikkerhet sikkerhetspsykiatri	50									50
Usikkerhet strategiske prosjekt i konseptfase					500	500				1000
Usikkerhet nye strategiske prosjekter				50	50	500	500	250	150	1500

Fra Konseptfaserapport UNN Åsgård

	Byggetrinn 1	Byggetrinn 2	Byggetrinn 3	SUM
Nybygg	874 mill. kr	886 mill. kr	272 mill. kr	2 032 mill. kr
Ombygging	166 mill. kr	58 mill. kr	24 mill. kr	249 mill. kr
Utendørs	103 mill. kr	42 mill. kr	24 mill. kr	169 mill. kr
Sum basiskostnad	1 143 mill. kr	986 mill. kr	321 mill. kr	2 450 mill. kr
Basiskostnad avrundet	1 140 mill. kr	990 mill. kr	320 mill. kr	2 450 mill. kr
P10	1 025 mill. kr	890 mill. kr	290 mill. kr	2 215 mill. kr
P50	1 300 mill. kr	1 130 mill. kr	365 mill. kr	2 810 mill. kr
P85	1 545 mill. kr	1 345 mill. kr	435 mill. kr	3 330 mill. kr

(NB tall i 2022-kroner, referanse august)